

ŚIST

Świętokrzyski Instytut
Samorządu Terytorialnego

1% w Organizacjach Pożytku Publicznego

2022

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczności Obywatelskich

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczności Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich
na lata 2018–2030 PROO

Rządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030
PROO

Tym, co odróżnia organizacje sektora pozarządowego od innych podmiotów w gospodarce, jest wykorzystywanie wszelkich przychodów z prowadzonej działalności do realizacji celów statutowych. Jedną z podstawowych przeszkód w funkcjonowaniu organizacji pozarządowych jest brak stabilnych i przewidywalnych w dłuższej perspektywie źródeł finansowania. W mniejszej skali problem ten dotyczy organizacji pozarządowych mających status OPP, które raz do roku mogą otrzymać środki z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Przekazywania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych wprowadziła ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2003 r., a konkretne przepisy określające, kto i jak może przekazać 1% podatku znajdują się w ustawie o podatku dochodowym osób fizycznych.

Każdego roku podatnicy mają możliwość przekazywać 1% podatku należnego fiskusowi, wykazanego w ich rocznej deklaracji PIT – bezpośrednio na rzecz organizacji pożytku publicznego. Dla podatnika przekazanie 1% nie wiąże się z żadnym dodatkowym obciążeniem, w szczególności wskazany 1% nie jest formą darowizny, która później można dopiero odliczyć od dochodu.

Dzięki zaznaczeniu organizacji, na którą ma być przekazany 1% podatku, kwota ta wędruje z budżetu państwa na rzecz organizacji prowadzącej działalność prospołeczną. A zatem podatnik faktycznie decyduje, gdzie, do jakiej organizacji i na jaki cel nasze podatki faktycznie zostaną spożytkowane.

1 procent nie jest darowizną ani ulgą.

- Ze społecznego punktu widzenia możliwość przekazywania 1% podatku organizacjom OPP jest przejawem demokracji bezpośredniej. Dzięki niemu każdy polski podatnik może samodzielnie zdecydować, do kogo trafi część podatku dochodowego, który powinien zapłacić państwu. Korzystając z tej możliwości, "wspomagamy" ministra finansów w dystrybucji środków publicznych. Jeśli nie zdecydujemy się na przekazanie 1% organizacji pożytku publicznego, podatek za dany rok trafi do „wspólnego worka”, którego przeznaczeniu decyduje rząd i sejm.
- Z prawno-podatkowego punktu widzenia 1% to pieniądze należne państwu, które i tak podatnik musi "oddać". Przekazując 1% podatku dochodowego, nie dysponujemy

zatem własnymi pieniędzmi, a tylko korzystamy z "uprzejmości" państwa, które pozwala podatnikom samodzielnie zdecydować, gdzie trafią państwowe pieniądze. Nie jest to więc darowizna, którą wykłada się dobrowolnie z własnej kieszeni.

Możliwość zbierania środków z 1% podatku to jedno z uprawnień organizacji pożytku publicznego (OPP). Aby móc przyjmować 1%, organizacja musi więc **mieć status organizacji pożytku publicznego**. Musi również **znaleźć się w** wykazie organizacji pożytku publicznego **uprawnionych do otrzymywania 1% za dany rok podatkowy**. Wykaz ten prowadzi Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności (NIW) – publikowany jest na stronach NIW.

W wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za dany rok podatkowy w roku następnym NIW uwzględnią organizacje pożytku publicznego, które w terminie spełniły obowiązek sprawozdawczy i w stosunku do których nie została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego informacja o otwarciu likwidacji lub ogłoszenia upadłości. Wykaz tworzony jest na dzień **30 listopada** danego roku podatkowego i publikowany jest do **15 grudnia**.

W przypadku większości organizacji pożytku publicznego, aby znaleźć się w wykazie OPP uprawnionych do zbierania 1%, nie wystarczy tylko samo posiadanie statusu OPP. Organizacje pożytku muszą w terminie wywiązywać się ze specjalnych obowiązków sprawozdawczych. Jeśli tego nie zrobią, nie zostaną umieszczone w wykazie.

Organizacja, która otrzymała status organizacji pożytku publicznego (OPP) w danym roku podatkowym **po 30 listopada** uwzględniona zostanie w wykazie za **następny rok podatkowy**, o ile nie jest w stanie likwidacji lub upadłości i w terminowo zamieściła swoje sprawozdania w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego.

Organizację, która otrzymała status OPP w **2021 roku (do 30 listopada włącznie)**, automatycznie została uwzględniona w wykazie za **2021 rok w 2022 roku**, jeśli nie była w stanie likwidacji lub upadłości. Taka organizacja jest zobowiązana zamieścić sprawozdania po raz pierwszy za cały 2021 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego **do 15 lipca 2022 roku** albo **do 30 listopada** roku następującego po roku obrotowym, jeśli jej rok obrotowy jest inny niż kalendarzowy.

Organizacje, które otrzymały status OPP w grudniu danego roku, nie będą uwzględnione w wykazie za ten rok podatkowy, nawet po aktualizacji wykazu. Będą mogły znaleźć się w wykazie za kolejny rok, jeśli w terminie zamieszczą swoje sprawozdania w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego. Na przykład, jeśli organizacja otrzymała status OPP 7 grudnia 2021 roku, to po raz pierwszy będzie uwzględniona w wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego za 2022 rok w 2023 roku pod warunkiem, że terminowo zamieści sprawozdania **za cały 2021 rok** w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego.

Wyszukiwarka na OPP uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na stronie Narodowego Instytutu Wolności

Wykaz organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych
za 2021 rok w 2022 roku

zaktualizowany 8 marca 2022 roku

Numer KRS Wpisz numer KRS	NIP NIP
Nazwa organizacji Wpisz nazwę szukanej organizacji	Miejscowość Wpisz miejscowość
Gmina Wpisz gminę	Powiat Wybierz powiat
Województwo - wybierz -	

[Pobierz wybrane dane](#)

9 128 wyników / na 457 stronach

[SZUKAJ](#) [XLS POBIERZ WYKAZ](#)

Źródło: <https://niw.gov.pl/opp/wykaz-opp/>

Warto wspomnieć, że OPP **nie musi** mieć specjalnego osobnego konta czy subkonta w banku na wpłaty pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. OPP może założyć osobne konto bankowe specjalnie na wpłaty z 1%. Bez względu jednak na to, czy organizacja ma osobne konto bankowe, czy nie to musi samodzielnie dostarczyć do swojego

urzędu skarbowego informację o numerze rachunku właściwym do przekazywania 1% podatku. Ma na to czas do **30 czerwca** roku następującego po roku podatkowym, za który odliczany jest 1% podatku. Muszą to zrobić nowe OPP (te, które uzyskały status OPP do 30 listopada danego roku) oraz te, które zmieniły rachunek bankowy. Numer rachunku zgłasza się na formularzu NIP-8.

1% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą przekazać organizacjom mającym status pożytku publicznego rozliczające się w Polsce osoby fizyczne:

- podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych (w tym m.in. podatnicy uzyskujący dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych),
- podatnicy opodatkowani ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych,
- podatnicy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą i korzystający z liniowej, 19-procentowej stawki podatku.

1% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą przekazać również emeryci, jeśli samodzielnie wypełnią formularz PIT-37 lub wykorzystają dedykowany specjalnie dla nich i dla 1% PIT-OP.

W literaturze przedmiotu wymienia się wiele motywów determinujących skalę przekazywanego podatku na rzecz OPP. Opierają się one w dużej mierze na subiektywnych przekonaniach darczyńców na przykład o tym, że danej organizacji warto pomagać, lub wynikają z tradycji rodzinnych czy innych powiązań. Autorzy zakładają, że motywy te nie ulegną zmianie wskutek pandemii COVID-19, jednak opierają swoje badania na wnioskach wskazujących, że finansowanie działań społecznych jest powiązane z zamożnością darczyńcy, a silniejszą motywację wykazują osoby o wyższych dochodach. Stąd wysokość uzyskanego dofinansowania przez OPP z tytułu 1% podatku będzie bezpośrednio powiązana z liczbą podatników oraz z wysokością płaconych przez nich podatków, które wynikają z wysokości dochodów ludności.

Obserwowany w Polsce w ostatnich latach wzrost wynagrodzeń i dochodów społeczeństwa może również zostać zahamowany wskutek pandemii COVID-19 i długotrwałego zamrażania gospodarki. Możliwe obniżenie dochodów ludności stanowi zagrożenie dla kontynuacji działalności OPP w dotychczasowym zakresie, równocześnie jednak

istnieje potencjał dla pozyskania nowych podatników, co mogłoby utrzymać dochody OPP na dotychczasowym poziomie i umożliwić tym organizacjom realizację zadań dla dobra społecznego.

Wraz z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej organizacje pozarządowe uzyskały nowe możliwości rozwoju i finansowania działalności przy konieczności zwiększenia profesjonalizacji i standaryzacji podejmowanych działań. Jedną z najważniejszych zmian było umożliwienie pozyskiwania dodatkowego źródła dochodu przez OPP z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Dziś, w obliczu pandemii COVID-19, liczne podmioty gospodarcze doświadczają trudności finansowych i podejmują wyzwania związane z dostosowaniem się do nowych warunków rynkowych. Dotyczy to również OPP, które mogą doświadczyć zmiany dochodu z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.